

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy óra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon petti
soronként 6 kr-ával
számítottnak.

Mit szólnak a vezérek ?

Budapest, október 21.

Az elmúlt vasárnapon egész sereg vezérlő politikus nyilatkozott a politika domináló kérdéseiről, a múlt eredményeiről, a jelen vitás kérdéseiről, a jövő sürgős feladatairól. Valamennyi között természetesen legnagyobb az érdekességük és a fontosságuk a kormányelnök és a miniszterek nyilatkozatainak.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök Lukács László pénzügyminiszter, Erdély Sándor igazságügyminiszter, valamint a kormánypárt és az ellenzéki pártok oszlopos tagjai az ország különböző pontjain világították meg a politikai szituációt és azokat a kérdéseket, a melyek közül ez a szituáció formálódik.

Jelentőségre és érdekességre természetesen első helyen áll a szilágysomlyói beszámoló. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ebben a valóságos, áttekinthető képét adta a kormány eddigi működésének, s meggyőző erővel szállott sikra a támadások és gyanúsítások özöne ellen. A miniszterelnök beszédének alaphangját a jogos önértet, a jól teljesített kötelességek fölemelő tudata s a férfias,

becsületes nyíltság, őszinteség és bátorság adja meg.

Jogos önértettel hivatkozott az elmúlt országgyűlés alkotásaira, a melyek mennyiségre és minőségre egyaránt fölébe helyezik ezt a sokat kisebbitett országgyűlési időszakot az eddigi országgyűlések bármelyikének. Jogos önértettel vallotta magát és kabinetjét a Wekerle-kabinetlegitim örökösének, a mely kabinetnek a nyomdokain halad a mostani. A férfiúi becsületes nyíltság és őszinteség jellemzi a miniszterelnök beszédének azt a részét, a mely a kiegyezés kérdéseivel foglalkozik.

— Ez határozott, félreérthetetlen beszéd. Határozott, félreérthetetlen visszautasítása az osztrák követeléseknek, a melyekről báró Bánffy a tőle megszokott nyers őszinteséggel megmondta, hogy jogtalanok, indokolatlanok és nem teljesíthetők. Határozottan, félre nem érthetően elfogadja a magyar kvótabizottságnak azt az irányzatát, a mely Magyarország anyagi károsodásának elhárítását célozza. De viszont ugyanazzal a határozottsággal és félreértést nem tűrő világossággal kijelenti, hogy Magyarországnak az ő jog szerint való tartozását meg kell fizetnie és meg is akarja fizetni.

Ugyanez a szellem hatja át Lukács László pénzügyminiszter egri programbeszédét és Erdély Sándor igazságügyminiszter jászberényi szónoklatát is.

A mi különösen az utóbbi illeti, ebben igazán rokonszenvesen és tiszteletreméltóan domborodik ki a magyar állam érdekes pecsétörének tiszta, becsületes, patricziusi egyénisége. Egy-szerű, de a maguk becsületeségében imponáló szavakkal utasította vissza Erdély Sándor azt a kiméltelen hajszát, a melyet ellene jászberényi jelöltsége miatt indított a sajtó egy része. A politikai küzdelmekben nálunk, fájdalom, ritka loyaltással emlékezett meg ellenfelének tagadhatatlanul kiváló egyéniségéről, élesen különválasztva az elvek tanát a személyi ellenségeskedéstől.

Tiszta mandátumot kérek és csak ilyet fogadok el! — így szól az igazságügyminiszter. Ennél méltóbb felelet nincs azokra a támadásokra, a melyeknek már hetek óta méltatlanul ezéltáblája ez az érdemekben megőszült államférfiu.

Érdekesekek voltak még a vasárnapi beszédek közül a Hieronymi Károlyé, a ki határozottan kijelentette, hogy a kvótakérdés el-

T Á R C Z A.

Minta-férfiu.

Irta: Aho János.

— A „Forgácsok“-ból. —

Zordon, mostoha tájakon minden egyes fának meg van a maga sajátos alakja. Minden borókának meg van a maga giresé-görése, minden szikla szélbe kapaszkodó nyírfa a maga módja szerint girbe-görbe. Minden istenadta fának meg van a maga sajátosága: taplója, rostja vagy bütyke, a melylyel a másik nem dicsékedhetik. De egészében egyikük sem alkalmas szerszámnak, butornak.

Egyenletes, termékeny tájakon az egyik fának szakasztott olyan a formája, mint a másiknak. Bajos ottan megkülönböztetni a fenyőt a fenyőtől! Mert egyiken sincs valami olyan, a mi ne volna meg a másikon is. De mindegyik megfelel a faja fogalmának általában. Ilyenféle tájakon nőnek azok a derék fűrészalá való szálfák, azok a jóra való, hasznos szerszámfák. Olyan jó kemények, szívósak törzsökösek, föl lehet őket használni akár mire a világon . . .

Valahányszor járkálok a sétatéren és szemközt jön velem Ahlfeld Móriéz, a ki minapában tette le a jogi vizsgálatot és most gyakornokoskodik a tanácsnál, önkéntelenül belém botlik a gondolat,

hogy ő valóságos típusa azoknak, a kiket a társadalom mintaszerű szálfának nevezhetnénk. Tetőtől-talpig abból az egészséges, romlatlan anyagból valónak látszik, a mely szerfölött alkalmas arra, hogy minden különös erőlködés nélkül beváljék édes hazánk rendes szükségletei számára. Nem álhat ugyan elő belőle semmi különös vagy eredeti, mert első sorban az anyag korlátozza, szabja meg a formát. — De a hitványabb ácsmester is bárdol az ő fajtájából fölöttébb alkalmas szarufát, sőt néha födelet tartó mestergerendát is.

Azonképen, mint az egyenletes tájakon diszló fenyő hajtásában, mely a sudár anyafák gyökerén tisztességtudó szerénységgel húzódik meg és csak apródonként emelgeti fejét s éri el az anyját, azonképen ő benne is minden előfeltétel megvan, hogy szép lassacska azzá váljék, a mi az apja ura.

*

Az ő apja ura ugyanis a társadalomnak egyik oszlopa. Vagyonos bíró, egy bőven jövedelmező bírói kerületnek és egy nagy, a lehető legjobb karban lévő falusi jószágának boldog tulajdonosa. Azokból a régi módi lassu tisztviselőkből való, akiknek fő tulajdonságai: a nyugalom, a kényelem és a jó egészség. Munkával szerzte vagyonát, de nem azzal a mohó, lázas munkával, ami jókor megbontja az idegeket s idő előtt lekoptatja, kihulasztja a haját a fejről. Ő bizony a teen-

dőt méltósággal, teljes kényelemmel végzi. A jegyzőkönyvek csak hónapokkal a tárgyalások után készülnek el. De senki se sűrgeti a dolgot, mert hiszen minden emberfia föléri észszel, hogy tél-tul kapcsolódás, elhamarkodó sietség csak nem illik egy bíróhoz, akinek élet-halál kérdésekben kell döntenie. Meg is hányja-veti ő a környüállásokat isten igazában. És ebben, úgy látszik, kiváló gyönyörűségét is leli, mert a kétség ráncza sohasem barázdálja homlokát, mikor bő házi köntösében ott üldögél íróasztalánál, szivarát és latolgtatva, fontolgtatva eregeti a füstöt nagy élvezettel egy kiesi-kis részen ajkai között.

Nézeteiben ősi, tán egy kiesit a finnség felé hajló. Néha napján benn volt a kormánytól kirendelt bizottságokban, és a kormányzók s azonképpen a tanácsosok is úgy rendezgetik hivatalos utjaikat, hogy vendégszerető házában egy-egy éjjelre meg-megszállhassanak. Azóta, hogy a „Helsingfors Dagblad“ elhalálozott, a „Finlandia“-t járattja, ámbátor valójában nem ájtatospárti; hiszen vasárnaponként eldolgogzat (már a maga módja szerint) és a templomba csak egyszer kukkan be esztendőnkint, a már ősidőktől megállapított urvaosora osztáskor. Természetesen nem tűrheti a vidék lapját, a mely éktenül boszantja és dühösíti, azért, hogy mód nélkül ócsárolják benne a tisztviselőket. Ugyanazon okból, valamint azért is, mert a finn nyelv nem éppen erős

döntését kész a király elé vinni; tovább a Tolnay Lajosé, aki fentartás nélkül hozzájárult a kvótabizottság álláspontjához, azután egyéniségük kiválóságánál fogva a Wlassics Gyuláé, Széll Kálmáné, gróf Csáky Albiné, Wekerle Sándoré, Vörös Lászlóé, Láng Lajosé, amelyekről ezuttal terünk nem enged, hogy behatóan nyilatkozzunk.

A maga nemében érdekes volt a gróf Zichy Nándor programbeszéde. A néppárt „főhercegi” vezére, a megfelelő záptojás kíséret mellett kijelentette, hogy a kvótát fölemelni kész, minden feltétel nélkül. És ez természetes, Zichy Nándor és a néppárt mindenre kész; habozás nélkül kész kiszolgáltatni a haza életbevágó anyagi, szellemi és erkölcsi javait és egyért: a revízióért. Ezért cserébe mindent kész odaadni. Milyen szerencse, hogy egyelőre nem rajta áll s még remélhetőleg sokáig nem fog rajtaállani, hogy mi történjék Magyarországon.

(L. L.)

- Külföldi hírek. (A hármas szövetség felbomlása.) Umberto olasz király állítólag levelet intézett királyunkhoz és Vilmos német császárhoz, amely levélben kijelenti, hogy kilép a hármas szövetségből. — (Császárok találkozása.) Miklós orosz czár és Vilmos német császár megint találkoztak Wiesbadenben. — (A berlini kiállítás deficijtje.) A berlini Ausstellungs-Zeitung jelenti, hogy az iparkiállítás deficijtje körülbelül 1.200.000 márka lesz. — (Az olasz trónörökös házassága.) Miklós montenegrói fejedelem, Mirkó herceg, Helena és Anna hercegnők az olasz királyfival és a genuai herceggel együtt a lakadalomra utaztak. — (Pánszláv diplomaták.) Pétervári jól érte-

sult politikai körökben hírlik, hogy Siskin az orosz diplomáciai karban nagy változásokat fog létesíteni. Különösen a bécsi és berlini nagy követségek azok, a hová, mint a Balkán-államokba is, határozottan szláv érzelmű személyiségeket fognak kinevezni. Ignatiev grófot, a volt konstantinápolyi orosz nagykövetet ismét reaktiválják.

A kiállítás végnapjai.

Debrecezen, október 20.

Borongós, őszi hangulat lepi meg az embert a kiállítás területén. Ez a gyönyörű tündérváros, mely hat hónapon keresztül milliókat ejtett ámulatba káprázatos szépségével, néhány nap múlva a megsemmisülésé lesz. A ki látta, sohasem fogja elfelejteni, a ki nem volt oly szerencsés, hogy láthatta volna, annak életében ez a mulasztás egy soha be nem tölthető űr lesz.

Néhány nap még csak és a koronás király, a ki ezredéves ünnepünket az ő magyar népével együtt ünnepelte, a ki felavatta ünnepünknek ezt az impozáns központját, a magyar munka apoteozisát: ünnepies bucsut fog venni a mi világra szóló szépséges kiállításunktól. Az ezredéves emlékművek e legbájosabbikának magának is emléke marad meg csupán. Még néhány nap csak és a városligeti ragyogó épületsorok között újra megjelennek a munkások százai, újra felhangzik a fejsze és kalapács csattogása, de a csattogás most nem alkotást jelent, hanem pusztítást. Borongós, őszi hangulatként száll a lelkünkre ennek a pusztításnak az előérzete. E hangulatban csak egy vigasztaló van: a látvány, hogy az őszi szép napokat szemmel láthatólag használja fel a vidék közönsége és tiz ezrével tódul a kiállításba. Szinte látszik az a mohóság, melylyel minden magyar ember siet meglátni, vagy ha már látta, még egyszer utoljára megnézni a mi büszke, szép tündérvárosunkat, a mely nemsokára elmúlik. Kívánatos is, — hogy ez a tömeges érdeklődés még fokozódjék, hogy lehetőleg mindenki megnézze a kiállítást, hogy ha eltűnik is

néhány nap múlva a magyar nemzeti géniusznak ez a fényes alkotása, legalább az emléke éljen kitörülhetetlenül minden magyar ember lelkében.

Választási mozgalmak.

Debrecezen, október 21.

Gróf Degenfeld Pál H.-Dorogon.

A h.-nánási kerület szabadalvüparti képviselőjelöltje gróf Degenfeld Pál vasárnap tartotta meg programbeszédét Hajdu-Dorogon, a nánási, hadházi, téglási választók s több ezerre menő közönség jelenlétében.

Képviselőjelöltnek még nem volt oly impozáns bevonulása Hajdu-Dorogra, mint a szabadalvüpart mostani jelöltjének.

A fogadtatásról levelezőnk következőleg ír:

Előkészületek.

Már előző napon szombaton, a szabadalvüpart ülésében elhatározott, hogy vasárnap gr. Degenfeld Pál jelölt elébe a határig lovas bandérium indul. Ehez való csatlakozásra Nagy Miklós a h.-nánási szabadalvüpartot is felkérte.

A nánási választók ennek folytán díszes kocsisorral jöttek át Dorogra, honnan reggeli 8 órakor ötven kocsival indultak a közszeretnek örvendő jelölt elé.

Az impozáns menet előtt, Farkas Bertalan előlovasa és vezetése mellett a gazdák ifjuságából alakult lovas bandérium haladt.

A város végén zöld galyakból tornyos diadalkapu emelkedett, melynek homlokán lengő zászlók között ez a felirat ékeskedett: Eljen Gróf Degenfeld Pál.

Az érkezés.

Vasárnap reggeli 9 óra tájban tünt fel az első koci a téglási országut emelkedettségénél. Zászló lengetés s Dorog felől taraszklövés hangjai üdvözölték a téglás és hadházi választók kíséretében közeledő ifju grófot. Nánás és Dorog választó polgárai egy magaslaton foglaltak

oldala, kissé hideg az „Uusi Suometar” irányában.

*

A fiu örökölte atyjának összes jó tulajdonságait. Teste tagbaszakadt, vére flegmatikus. Esze középszerű, de mindenre emlékezik, a mit egyszer bemagolt. Az iskolában mindig a középső padokban ült és soha sem kapott más tárgyból valami kiváló dicséretet, mint a magaviseletből. De nem is fogott soha szekundát sem. Keze írása szép volt és füzetei gondosan tiszták. Az egész iskolaidő alatt egyetlenegy megrovást sem kapott. A korhelykedésekben részt vett ugyan, de sohasem rugott be. Ambár jó pajtás volt, mégsem volt egyetlen igazi jó barátja sem, de viszont ellensége sem. Jellemző rá nézvést, hogy nem tisztelték meg semmiféle gunynévvvel, a melyből pedig valamennyi többi társának kijutott. Némi halvány kísérletek történtek ugyan és talán legtalálhatóbb lett volna a „gavallér”, de ez szerfölött di-sérő és a társak nem szeretik az ilyenfélét másokra vesztegetni, mint a vezéreikre. Az egyetlen hely, a hol ő vezérszerepet vitt, a táncsterem volt. Ott aztán kivált a többi közzül; esinos fiu volt, örökké divatos, választékos ruhában és pompásan tudott „vezetni”.

Mikor egyetemista lett, menten hervált tőzsgyökeres egyetemistának; sárga esőrü gölya egy percig sem volt. Mikor az osztályba fölvtették, — ugyanabba a savokarjalába, a melyhez atyja is tar-

tozott — az osztály törzstagjai vele szemben először „vetették félre a gunyneveket.” A felügyelő tanár beszélgetett vele egy kicsit és akkor kiderült, hogy ő és az Ahlfel Móricz apja régi iskolatársak voltak.

— Melyik fakultásra szándékozik beiratkozni? — kérdezte tőle a felügyelő ur a beszélgetés végén.

— A jogira, kérem szépen, — válaszolta ő habozás nélkül.

Azt már ő réges-régen elvégezte magában. Már kis gyermekkorában, mikor a parasztyerekek kérdezték tőle, hogy mi szándékozik lenni a fiatal ur, készen volt nála a felelet: „Először jegyző, aztán pap és azután tanácsos.” Másról szó sem lehetett. Nem volt ottan a legesekélyebb kétség sem a pálya felől, vagy vita a hivatásról, mint olyan sok más emberfiánál, aki nem tudja, hogy mire szánja magát.

Már az első időszakban letette az előkészítő vizsgálatot, eljárt az előadásokra és jegyzeteket csinált. szóval mindenben úgy tett, ahogy általában szokás és ahogy az illendőség magával hozza.

Amilyen kevéssé erőltette meg magát a tudományokban, éppen olyan kevéssé rontotta az egészségét szenvedélyeskedéssel a közös ügyekben. Míg többi társai az egyetemista gyűlésen lármáztak, kiabáltak és kipirult arczal szorongatták öklüket, ő ugyan a legelső közt ült, de nyugodtan cigarettázva és bajuszát po-

dörgetve, Épen azon a tavaszon, mikor ő egyetemista lett, aratta a finnség első nagy diadalát a Nordenskjöld-féle fölirat ügyében és mire a nyár beköszöntött, Ahlfel Móricz is megállapodott abban a nézetben, hogy ő magától érthetőleg a finn párthoz tartozik. A Buzogány-párt és a K. P. T. közt kitört veszekedések egy pillanatra mégis zavarba hozták. Jelen volt úgy a K. P. T.-párt alapító gyűlésén, de azután a mérsékelttekhez csatlakozott. Mivel anyanyelve svéd volt és mivel Helsingforsban svédérmű rokonai voltak és ő soha nem elegyedett vitába a nyelv ügyéről, egyike volt azoknak a ritka madaraknak, akiknek a svédérművek ezt a nevet adták: „Kedves fenomán”; a finnérzművek pedig azt mondták róla, hogy „olyan svékus pófája van.”

Korántsem lehet azért mondani, hogy nem tett volna eleget minden tekintetben azoknak a köteleességeknek, a melyeket egy jóra való finn érzelmű egyetemistától meg lehet kívánni. Rendesen eljárt a finn színházba, az első sorok közt lépdelt a nagy emberek temetésén és rendező volt a hazafias ünnepeken. A finnérzmű hölgyek hamar észrevették ottan és mikor megalapították a finn társaságot, egyhangulag beválasztották az igazgatóságba. Valósággal rátermett a jelmezes tánczokra — a minétben kiváltképen fejedelmi volt — és egyike volt azon keveseknek, a kik tudták járni a mazurkát.

állást, honnan a hosszuvonalban közeledő kocsikat jól belátni lehetett.

Az első négyes fogatu kocsin elől jött a jelölt, harsány éljen hangzott elébe. Megérkezéskor a dorogi szabadelvű párt elnöke fogadta s néhány szóval Farkas Győző jegyző üdvözölte. Az üdvözlő beszéd után gr. Degenfeld Pálszólott meg, köszönve e nem várt fogadtatást, mire percekig tartó éljenzések közt a bandérium ellépése után a menet, megszapordva Téglás és Hadház választóival Dorog felé indult.

A fellegekbe takaródzó nap kisütött az égboltozatáról, rámosolyogva arra az ünneplő tarka közönségre, mely a diadal kapunál hullámozott. A durrogó taraczkok füstje vékony, átlátszó, kékes fátyolt borított a ragyogó, élő képre. A diadal kapu előtt Rajk Imre megyebizottsági tag fogadta a grófot, ki riadó éljenzések közt haladt a széles büszkörményi utcán az embertömegtől ellepeti téres piaczon keresztül a városház udvarára.

A nők gyönyörű élővirág koszorut s esokrot nyújtottak át a jelöltnek, ki Ujhelyi Andorhoz szólott még s azután a templomba ment a magyar liturgia meghallgatására.

A templomból kijövő nép csakhamar ellepte a városház téres udvarát. A programbeszéd meghallgatására várakozva, — melyet a jelölt a városház loggiájáról volt elmondandó.

A programbeszéd.

Gróf Degenfeld Pál, a dorogi szabadelvű párt elnöke Nagy Miklós által felszólítva, óriási éljen riadal közt lépett a szólóhelyre s csengő, érzelemtől kissé fátyolos hangon üdvözölte a választó s a városi polgárokat. „Az első szó a melyet önkézők inteztek, szólt a gróf: a köszönet és hála.” Aktív politikával eddig nem foglalkozott de figyelmét az ország politikai pártjainak törekvései nem kerültk ki. Ő szabadelvű párti. Nem szavakkal, biztatásokkal él, de tettekkel fogja megmutatni hogy a választók bizalmát kiérdemelte. Azután a függőkérdésekről mondta el nézetét s szünni alig akaró eljének közt vissza vonult.

Délben Ujhelyi Andor parokhusnál

bankett volt a jelölt tiszteletére, nemkülönben a Gardakör helyiségeiben, valamint a vendéglő termeiben is. Ez utóbbi helyre Nánás, Hadház, Téglás választói voltak meghíva.

Toasztok mondtak a jelöltre, a pártra, a hazára, egyesekre, város, községekre, Nagy Miklós, Farkas Győző, Petrus Jenő, Berenczy János stb. stb. urak által.

Az Oláh pártiak közül többen gróf Degenfeld mellé csatlakoztak.

A nádudvari kerületből.

Nem ellenzéki embernek mulatságos az az elkeseredett küzdelem, amelyet a nádudvari kerületben folytat egymás ellen a két függetlenpárti jelölt, az Ugronista Falussy Árpád és a Kossuthista Papp Elek. Falussy és hívei csalónak és gazembernek híresztelik Papp Eleket és ugyancsak felhasználják ellene a mult heti utcai botrányt. Van is némi sikere ennek a sárral dobálózásnak, mert sok választót eltántorítottak Papp Elek mellől. — Papp Elek támogatására kerületében vasárnap délelőtt megjelent Thaly Kálmán is, a ki Debreczenbe jöve kiszállott P. Ladányon. Thalyt az állomásnál Papp Elek és választói lelkes éljenzéssel fogadták. Kivonult a választók élén a vasúti állomáshoz a tűzoltó zenekar is, a melynek harsogó indulói mellett vonult be a nagyszámu néptömeg Püspök-Ladány főterére, hol előbb Papp Elek majd Thaly tartott nagyobb szabásu beszédet. Papp Elek délelőtt Földesen szónokolt.

Egyházi átok mint korteseszköz.

Ujvidéken, az ottani szerb lapok szerint a karlóczai püspöki synodus egyházi átokkal sújtotta br. Nikolics Fedor, Lupa Péter, Stajevics János, Popovics Vazul, Ivanovics János, Zaka Mihály és Jovanovics István szerb nemzeti magyar országgyűlési képviselőket azért, mert a polgári házasság mellett szavaztak s minden igazhívó szerbet intenek, hogy újra megválasztatásukra ne szavazzanak.

Biharmegyében.

A mult vasárnap zajos volt Bihar-megye választókerületeiben is. A bárándi kerületben gr. Kornis Károly szabadelvű párti és Ilyés Bálint független párti, a b.-ujfalui kerületben Szunyogh Szabolcs szabadelvű párti és Leszkay Gyula független párti, a bihari kerületben Tisza László kormánypárti és Rigó Lajos független párti, a h.-pályi kerületben Marjai Péter független párti és Fráter Barna szabadelvű párti, ez utóbbi a konyári Sóstón, az ugraiban Tisza István, a nagy szalontaiban Lovassy Andor szabadelvű párti és ifj. Balog László független párti vasárnap tartottamegprogrambeszédét. Az ugrai kerületben Kossuth Ferencz Tisza István ellen Szathmári Mórt az Egyetértés munkatársát ajánlotta. Diószegen Kiss Albert ellenfelének az Ugron párti Fáy Andrásnak programbeszède nagy fiaskóval végződött.

Pártunk irodája.

A II. kerületi szabadelvű-párt végrehajtóbizottsága megnyitotta irodáját a „Bika” szálló földszinti 36. számú szobájában, hol egész nap felvilágosítás nyerhetnek.

A végrehajtó bizottság naponként délután 6 órakor a „Bika” szálló emeleti ezukrásztermében tartja üléseit.

Ezeket a Dr. Király Ferencz II. kerületi szabadelvű párti képviselő jelölt párthiveinek tudomására hozatala végett közöljük.

S z i n h á z.

(P.) Tegnap a szellemes franczia színműírónak Sardou Viktornak „Az utolsó levél” című vígjátéka adatott telt ház előtt. Az előadás maga, — leszámítva egy kis késést s e miatt beállott pillanatnyi zavart, jó benyomást tett s kielégítette a közönséget.

A darab nem rendelkezik esattanós jelenetekkel, mert majd mindég előre látjuk, hogy mi következik, de annál

Még most is egyike a társaság legfinomabb gavallérainak.

Szünidőkön vidéken jártában számos tombola-estélyen buzgólkodott a finn iskolák és a finn irodalmi társaság épületének javára és népi ünnepeket rendezett abban az időben, mikor még divatban voltak. Hazafias gyűjtések alkalmával mindenütt ott diszjelgett: „Ahlfel Mór, egyetemi polgár ur szíveségéből” ennyi és ennyi márka.

Alig lehet elképzelni gondatlanabb és kényelmesebb életet, mint a milyen az övé volt egyetemi éveiben. Se szükség, se nyomasztó, lélekölő adósságok, se tulajdonság sietség a munkában. A lehető legkedvezőbb életfeltételek: idő és pénz elég. Pénzt mindig 300 márkát kapott atyjától havonként, a mi kifutotta bőven, mivel hogy még hozzá alapelve volt: senkinek sem adni kölcsön és soha sem kezessenkedni. És ideje épen elég volt arra, amire kellett.

Reggelenként, mikor ugy 9 óra tájban fölébredt, az inas már odahozta volt az újságot éjjeli szekrényére, melyen ott ketyegett egy szép aranyóra, konfirmációi ajándék édes atyjától. Elolvasta az újságot ágyban, fölkel, alaposan megmosakodott és szép lassan felöltözködött. Aztán megreggelizett és elsétált az előadásra; onnan visszatért lakására és két vagy harmadfél óráig olvasgatott gyapju házi köntösében, melyet az apjájának a mintájára készítettett. Aztán átöltözködött, meg-

kefelte a kalapját és elment a sétátra, a hol föl s alá járkált addig, amig elérkezett az ebéd ideje az egyetemisták vendéglőjében. Ebéd után rendszerint sakkozott az olvasóteremben.

Óttól hétig megint olvasás otthon, a mikor is valamelyik könyvből egy pár lap olvasódott. Este színház, vagy koncert, vagy ősszel és tavasszal üldögélés a kioszk előtt. Egy pohárka toddy, aztán peccsenye és peccsenye után kávé likőrrel vagy puncsesal. A vendéglő ajtajában elvált társaitól és hazament. A városzéli kalandokban sohasem vett részt a többiekkel. Ugy rendezte be magának, hogy megvolt a maga „jour fixe”-e, amikor a „barátnő”-je fogadta.

A mint már mondtam, letette a vizsgálatot és most tiszteletbeli gyakornok a tanácsnál. Életmódja azért mit sem változott; csak az előadások helyébe lépett a hivatal.

Szemközt jön velem minden áldott nap a sétátra épen ugy három óra tájban. Lerajzolásom külsejét, de az egyetlen, amit arczáról el lehet mondani, az, hogy szabályos és piros-pozsgás, tán sokak szerint szép is. Föltalálhatod benne az ugynevezett „fess gyerek” szépségét általában, de vonásaiban egyetlenegy árnyéklat sincsen, a melyről azt mondhatnád, hogy ez őt jellemzi. Azonképen kékes szürke szemében sincsen egyetlen vonás sem, amely vagy egy, az ő keblében termett, tulajdon gon-

dolatot vagy érzelmet ragyogtatna feléd. Ruhája kifogástalan s divatos és jól áll rajta, de a mintája a szabó divatos mintája. Az ő saját izléséből nem lát rajta egyebet, mint ennek az izlésnek a hiányát. Leri róla, hogy mikor rendelte, meghagyta, hogy szabják épen olyanra, a milyen a — másoké. Kabátján és felöltőjén természetesen selyem hajtka ékeskedik. Mindebből csak azt látod ki, hogy sokra viszi a világon. A finn pártnak szüksége van emberekre, akik külsejükkel is tudjanak tekintetet parancsolni. Vannak ugyan nekünk eredeti tehetségeink, speciálistáink, szóval van sok eszes emberünk. De hiányzanak nálunk azok a „mintaszerű”, gondosan kiöltözött, jól kikent-fent ifju urak, a melynek a svéd párton minden bokorban megteremnek. Azért nem sok idő telik bele, hogy a mi Ahlfel Mór, barátunk az északi sétátra-utca soráról átesap végképpen a „Finn-sorra.”

Szert tesz majd egy jó hivatalra és jó jövedelemre, amelyekhez aztán hozzá csatolja egy feleség jó adag örökségét. Idő multán felléptetik Helsingforsban országgyűlési képviselő-jelöltnek és közös erővel győzelemre segítik valamely vidéki városban.

Nagyon lehet, hogy tanácsosi állmai is megvalósulnak. Mert szabad idejében elkezdett már tanulgatni oroszul.

nagyobb érdeme, hogy még is folytonos derűtségben tart, mert szellemes, könnyed s természetes menetű, nem erőltetett. Cselekménye önmagából folyik, önként következik. Nincsenek összeviszta bogozott számai, előre látjuk mi fog történni s előre nevetünk neki.

Szilágyi V. (Vanhove) a megcsontosodott angol hidegvérűség volt, a kit csak szerelem féltése, mely otthellói kifakadásokra készíti — hoz ki rendes sodrából. Játéka nem hagyott fenn kívánni valót.

Benedek Gyula (Black) kitűnő alakítás nyújtott az utóvégre is lépen ragadt kalandor személyében.

Szabó Irma (Mártha) kedvesen játszotta a szerelmes leány szerepét.

Halmi Margit (Susanne) helyes alakítással állította elénk a pajkos, de eszes leánykát s művészi játékaért, mely a 2-ik felvonásban érte el tetőpontját, sok és sűrű tapssal jutalmazta a hálás közönség.

Kiss Irén (Colomba) pompás egy intrikus asszonyosság volt és sokat neveltünk ügyes játéka.

Follinus (Thirion) kitűnő kabinet alak, pompás salon krónikus, többször fakasztotta kacagásra a közönséget.

Molnár (Clarisse) **Vidor** (Temple Pál) **Sziklay Miklós** (Bussonier) nagyban hozzájárultak az est sikeréhez.

* **Uj másodkarmester a színháznál.** **Komjáthy János** színgazgató **Lendvai** másodkarmesterrel a napokban felbontotta a szerződést s helyébe **Szigeti Gyula** jó-hirnevű karmestert szerződtette. Az új karmester már megérkezett s szombaton már ő dirigálja Lecoqu bájos zenéjű operettjét Angot-ot. Jövőben Znojemszky és Szigeti felváltva dirigálnak.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a füzlek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

— **Kiket illet a nagyságos cím?** A főudvarmesteri hivatal, mint a M. H. közli, a miniterelnökhöz a címkérdésre vonatkozólag egy felmerült eset alkalmából átiratot küldött. Az átirat szerint a királyi kamarásokat a méltóságos, az asztalnokokat pedig a nagyságos cím illeti meg. A miniszteri segédutkároktól a VIII rangosztálytól kezdve a VI. rangosztályig a miniszteri osztálytanácsosig

szintén a nagyságos ezim jár ki. A miniszterelnök az átiratot közölte az összes miniszteriumokkal. A pénzügyminiszter a hivatalos tekintély erejének növelés szempontjából tett emez intézkedésről már értesítette is a debreczeni pénzügyigazgatóságot. Megengedi ugyanis, hogy az igazgatói helyettesek, a VIII. fizetési osztályban lévő pénzügyi titkárok és számtanácsosok nagyságos címet viseljenek. A debreczeni pénzügyigazgatóság kebelében ez a méltán megérdemelt kitüntetés Orosz László h. pénzügyigazgatót, Mágócsy Sándor, Für Kálmán, Medgyesy Ferenc pénzügyi titkárokat és Steinacker Sándor számtanácsost érte.

— **Árvák felruházása.** Ötven szegény iskolás árva fiú és leány ajakán kelt ma buzgó hálafohász a jó Istenhez. Ötven árvagyermek rebegett szívből fakadó köszönetet annak a nemes emberbarátnak, a ki minden esztendőben a tél közeledtekor jó meleg ruhával ajándékozza meg őket. Most osztotta ki egy városi küldöttség a Kövesdy János bizottsági tag által készített téli ruhákat ötven iskolás árva gyermek között. A gyámhatóság intézkedéséből ma reggel valamennyien a kossuth-utcai ref. új templomba mentek hálaadó istentiszteletre, a hol a **Mitrovich Gyula** lelkész által elmondott ima és a szép számú gyülekezet éneke után **Dicsőfi József** lelkész, a ref. egyház árvaügyi bizottságának elnöke a következő lélekemelő szép beszéddel hatott a fogékony gyermeki kedélyre:

„Most, midőn az ősz beállt s lemezeleníti, levetkezteti a fákat és virágokat: titeket, kedves gyermekek, épen most öltöztet föl a jó szív igaz részvéte. Nemzetes Kövesdy János ur meghozta ismét áldozatát s nektek, kik árvák vagytok apa, anya nélkül a közelgő hideg télhez meleg szívvvel meleg ruhát adott. Reggeli énekünk és reggeli imádságunk szent hangjai és szavai immár elnémultak, de szólaljon meg utánok kebletekben a hálaérzés minden hurja e nemes jöltevé iránt s épen most 72-ik születési napján tiszta gyermeki ajakkal kérjétek áldást ősz fejére s kérjétek a jó Istent, hogy őt lelki és testi jó egészségben még sokáig éltesse; S aztán legyetek hálaasak iránta szívetek utolsó dobbanásáig; nincs rutabb bűn, mint a hálátlanság, rajta nyugszik kiváltképen az Istennek átka. Vagy mint a költő mondja:

Egyéb bűn jutalmát a fejedelmekre
Bizta Isten e földi törvénytevőkre.
De a hálátlanság szörnyű vétkére
Maga visel gondot megbüntetésére.

Végül még egy kéréssem van hozzátok! E rátok nézve annyira emlékezetes napon vessetek egy dolgot emlékezetekbe kitorolhatetlenül, gyermekek Tudjátok-e ki nevelte e nemes pártfogót számotokra? *Ev. ref. egyházunk.* Ez is mutatja, hogy életképes és életrevaló és minden jók becsülésére érdemes. Oh! főképen a mi kedves debreczeni ref. egyházközségünk egész sorozatával dicsekedhetik az ilyen jószívű adakozóknak! A mi egyházunk nem szemforgatásra és rajongásra tanítja hivat, hanem az *Isten ama Fia szerint való életre*, ki olyan megdöbbentő fenséggel vette át a próféta ajkairól Jehova e kijelentését, épen ott a *farizeusok* között (Mt. 9, 13): szorgalmasságot kívánok és nem áldozatot. — Becsüljétek hát ti is református egyházatokat s épen ti, a kikről ennek egyik nemes lelkű tagja most is olyan kegyesen gondoskodott! Valahányszor épen a mai *szédelő* korban, hozzá hűtelenekké szülnétek lenni, jelenjen meg előttetek e nemes jöltevé fíltás alakja, jelenjen meg még a sírből is, s halljátok meg ajkairól: „fiaim és

leányaim, hozzá köt a hála”. Kedves gyek! becsüljétek meg e jó szívű jöltevéteket és becsüljétek meg egyházatokat, mely ilyen áldozatrakész keresztényeket nevel, becsüljétek meg rendületlen hűségben, míg lesz ajkatoknak egyetlen lehetete! . . .

Az istentiszteleten jelen volt a kegyes adakozó **Kövesdy János** is.

— **Katonai felülvizsgálat.** A katonai állandó vegyes felülvizsgáló bizottság f. hó 26-án tartja meg e hónapban második ülést a „Pavillon” laktanyában gróf **Degenfeld József** főispán elnöklelei alatt. A felülvizsgálatra eddig negyven ember van a 39-ik közös hadseregbe gyalog és 15-ik huszár, továbbá a 3-ik honvéd gyalog és 2-ik huszár ezred részéről bejelentve.

— **Tél és tavasz.** Két emberről van szó, a kik önként dobták el maguktól az Isten legdrágább ajándékát az életet. Az egyik még alig töltött el néhány évet, életének tavaszkorát éli, előtte volt a nagy világ minden gyönyörével s a gyermek egy önfeladott pillanatában lemondott az életről. Fischer Sándornak hívják e 13 éves gyermeket, Hajdu-Szoboszlón volt kerékgyártó inas s mert gazdája valamiért megpirongatta az érzékeny gyermek felakasztotta magát. — Mire tettét észrevették már meghalt. — Öreg, összetörődött emberről szól a tél története. A télnek is már a derakát élte s még sem bírta bevárni azt a hátralevő kis időt, hanem megvált az élettől önként. **Lusztig Dániel** 73 évet élt tisztességben Nádudvaron. Az utóbbi időben az öreg elbetegesedett s állapota nemhogy javult volna, de mindég rosszabbult. Terhes volt már neki az élet, az aggkor és a betegség ólomsúlyként nehezedett vállaira. Tegnap délben jóízűen megebédelt családjában s ebéd után tréfálva szólt övéinek, hogy most kimegy és felakasztja magát s csak akkor győződött meg a szomorú valóságról, a mikor a oseléd kétségbeesetten rohant be, hogy **Lusztig Dániel** öngyilkosságáról hirt adjon. Halva vágta le a kamara gerendájáról.

— **Közigazgatási tisztviselők vasuti kedvezménye.** Tudvalevőleg az államvasutakon rendszeresített utazási kedvezmények az önkormányzati, illetve megyei és városi törvényhatóságok alkalmazottjaira is kiterjesztett közelebb. Most a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel a tekintetben is intézkedett, hogy a szóban forgó tisztviselők a magánfelek érdekében teljesített hivatalos utazások, továbbá átköltözések alkalmával mennyiben használhatják a kedvezményes jegyeket. E tekintetben az arczképes igazolványok tulajdonosai épen oly igénynyel fognak bírni mint az állami tisztviselők.

— **Eljegyzés.** Meizler János, a debreczeni vasuti vendéglő üzletvezetője, eljegyezte Budapestről Baader Ilona kisasszony, Baader nagyiparos szép és kedves leányát. Az eljegyzéshez a rokonok és barátok őszinte jó kívánságai fűződnek.

— **Katonák esküje.** Az utóbbi években szokásos második katonai eskütételt a napokban tartják meg városunkban. A közös hadseregbeli katonák előbb a róm. kath. templomban istentiszteleten vesznek részt s azután a Pavillon laktanya udvarán mondják el az előolvasott eskümintát

— **Kolozsvár ünnepe.** Szombaton és vasárnap két szép ünnepe volt Mátyás városának: a történelmi ereklyemúzeum alakuló gyűlése és a székely vértanuemlék oszlopának felavatása. A közgyűlésen a múzeum fejlődéséről Deáky Albert elnök olvasott fel jelentést, mire neki és Kuzskó István örnek a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott s elhatározta, hogy a 48-as évek jelesének Pantheonját megalkotja a Mátyás király

szülőházában elhelyezendő muzeumban. Tiszteletbeli elnöknek megválasztották: Czecz János tábornokot, ki jelenleg Buenos-Ayresben él. A vértanúk emlékének ünnepére a vasutak által felajánlott külön vonaton 2500 ember és más uton is sok ezer ember vonult ki az emlékoszlophoz, Esterházy Kálmán gróf diszelnök megnyitójá után Szász Gerő, 48-as honvédtábornagy esperes mondott szép emlékbeszédet, mire a polgári dalegylet énekelt. Deáky Albert elmondta az emlékoszlop történetét s a város gondjaiba adta azt. Szabó Samu, Szabó Gyula polgármester és Capper Jabab Sámuel, a békekongresszus angol tagja, beszéltek még ezután. A küldöttségek remek koszorúkkal borították el a diszes emléket. Ünnep után a központi vendéglőben társas ebéd volt.

— **Hivatal-költözés.** A kir. tanfelügyelőség átköltözött a Kossuth-utca 59. sz. a. levő Lakatos házba, az új templom közelébe.

— **Helyrelgaztás.** Fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy Szunyogh Bertalan ujfehértói földbirtokos, jóllehet fel van szólítva a függetlenségi párt részéről a jelöltség elfogadására, — ez ideig azt nem fogadta el.

— **Adakozás egy szegény család részére.** Egy magát megnevezni nem akaró debreczeni kisasszony, az inséggel küzdő Braun család részére 3 frtot küldött szerkesztőségünkbe. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Összevert házaspár.** Ilyen czímmel emlékeztünk meg hétfői számunkban arról, hogy Kovács Józsefet és feleségét Bársony Sándor tüzoltó megverte. Azonban ez a dolog nem egészen így történt, mert Kovácsné Bársony Sándor nem bántotta, hanem maga a berugott férj verte össze, a miért haza akarta vinni. Különbösen is mindketten férj és feleség már teljesen kiépültek a kapott sebekből.

— **Szerencsétlen halál.** Különös szerent esetlenségnek lett áldozata tegnap — mint csegei levelezőnk írja — egy két éves kis leány. Kiss János gazdaember kukoriczát és tököt szállított haza a tanyáról s a vele levő felesége s Eszter nevű két éves kis leánya felültek a megrakott szekér tetejére. Utközben a tök legurult a szekérről s ennek következtében a kis leány előre bukott a lovak alá, amelyek agyongázolták a gyermeket, mielőtt a megrémült apa valami módon megmenhette volna.

— **Egy község lángokban.** A torontálvármegyei gazdag Zsombolya község tegnap délelőtt óta pusztuló félben van. Egyik utcájában tűz támadt, mely rohamosan terjedt tovább és délután 2 órakor a még az imént oly viruló község valóságos lángtengerhez hasonlított, — melyből csak egyes megüszkösödött háztetők és dűledező kémények tüntek föl, még inkább növelve a borzasztó hatást. A 10.000 lakóval bíró községnek minden épkezü embere a vész elfojtására sietett és bár a temesvári önkéntes tüzoltó-csapatokat is külön vonat hozta oda, a lángok pusztító munkáját estig megállítani nem sikerült. A kár már eddig is óriási összegre rug.

— **Vendéglősök ipartársulata Debreczenben.** A debreczeni vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulat alakításán fáradoznak. — Ennek ügyében a következő aláírási ívet bocsátják ki: A debreczeni szállodások, vendéglősök, korcsma-

rosok és kávéosok Debreczenben egy Ipartársulatot óhajtanak létesíteni és pedig a magyarországi vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok által a székes fővárosban f. évi szeptember hó 27., 28. és 29-ik napjaiban tartott országos kongresszus határozata értelmében. Az e czélból kiküldött előkészítő bizottság által már alulírott napon tartott értekezleten a létesítendő alapszabály-tervezet beható tanácskozás alá vétetvén, az elfogadás után szentesítés alá lenne terjesztendő, úgy de előbb azt az alakuló közgyűlésnek is el kell fogadni. Megemlékezésével annak, hogy az alakítandó Ipartársulatnak az 1884. év XVII-ik ipartörvény 152-ik szakasza értelmében tagja lehet minden debreczeni szállodás, vendéglős, korcsmáros és kávéos, továbbá itczés, avagy fő- és szobaszámadó pinczér s mint ilyen a társulati alapszabályokban lefektetett minden jogokat gyakorolja. Bizalommal kérjük fel igen tisztelt szaktársainkat, hogy bennünket ezen tervünkben támogatni és a társulatba belépéssel célunkat elősegíteni méltóztassék. Kelt Debreczenben, a szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok Ipartársulata előkészítő bizottságának 1896. évi október 16 án tartott üléséből. Bornyász József, az előkészítő bizottság ideigl. elnöke. Vetéssy Béla, az előkészítő bizottság ideigl. titkára.

— **Az afrikai őserdők rejtelmel.** Egy időben a német élelzapok nagy előszeretettel tették guny tárgyává az afrikai ekspediciókat, csufolódván azokon az „oroszlánvadász”-okon, kik az Afrikában eltöltött nyugalmas napok után idehaza Európában rémes meséket találnak fel az őserdők rejtelméről. Pedig gyakran egész váratlanul üt be egy-egy katasztrófa s megfagyasztja a kaczagást a gunyolódók ajkán. Most is óriási a rémület egész Németországban, köztudomásúvá vált: mily szörnyű véget ért egy vadásztársaság, mely Johannsburgból indult ki a közvetlen közelben fekvő őserdőbe, vadászatra. A társaság három orvosból, egy fényképészből, Bismarcknak egy régi, kedves erdészből, a hirneves oroszlánvadász Franczis testvérekéből és két szolgából állott, míg a szükséges felszereléseket egy társuk vitte utánuk, ötven kaffer kíséretében. Már-már elérték az Oliphant-folyóhoz, hol nilusi-lovakra akartak vadászni, mikor az egyik orvos rosszul lettől panaszkodott. Gyorsan tábort ütöttek, lefektették az orvost s ott hagyván vele a fényképészt s az egyik szolgát, tovább mentek. Mikor a hatodik napon visszatértek, három súlyos lázbeteg feküdt a táborban s pár óra múlva a második orvos is ágyba dőlt. Most már kocsira tették a betegeket s elindultak hazafelé a fotografus azonban már az uton meghalt. A többiek titokban tartották a dolgot s eltemették éjjel a fényképészt, egyikük pedig előre lovagolt Port gyarmatig, hogy segítséget hozzon. Mire azonban odaért, deliriumba esett, úgy hogy a hozzá intézett kérdésekre sem tudott megfelelni. Időközben a többiek egy kaffer táborra akadtak, hol a főnök szívélyesen fogadta s elszállásolta őket. Másnap tovább indultak, de alig lovagoltak pár száz lépést az orvos lebukott lováról s meghalt. Megölte a láz. Ezt a halálesetet már nem lehetett titokban tartani, pedig borzasztó következményei lettek ennek a halálhírnék. A félelem ugyanis még az nap megölte mind a két szolgát, másnap pedig meghalt a harmadik orvos is. Így az egész társaságból csupán az erdész maradt életben, a mi a szomorú eset dacára azt a bonmot szülte, hogy nemcsak Bismarck, de emberei is vasból vannak. Az őserdők azonban nem gunyolódnak többé a né-

metek. Most pár évig ismét respektálni fogják Afrikát.

x **A Bánkon** 14. $\frac{1}{10}$ bogjás kaszálló örök áron eladó. — Értekezhetni Teleki-utca 2171. sz. Gondy K. ur házául.

x **Ipar és Hitelintézeti részvény** 1 drb eladó. — Értekezhetni Teleki-utca 2171. sz. Gondy K. ur házául.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* sajtátudósítójától. —

Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság az utcán.

Budapest, október 21. A Stefánia-uton ma egy urias öltözékű ember, kedvesére revolverrel rálőtt, de nem találta. Aztán önmagára lőtt s azonnal meghalt.

Báró Prónay Dezső adományai.

Budapest, október 22. br. Prónay Dezső az evangélikusok konventjén ezer forintot a gyámintézetnek, ezret a közalapra adományozott.

Éhinség elől a halálba.

Budapest, október 21. Megrendítő esetről értesítenek táviratilag Drezdából. *Eulenburger* ismert író, nejevel s három gyermekével együtt, éhinség miatt öngyilkossá lett.

A kártyázó asszonyokról.

A Hét ez az édekes és elmés heti lap, melyet a magyar intelligenzia évek hosszú sora óta ismer és becsül a következő kérdéseket intézi olvasóihoz:

1. *Illik-e a kártya az asszony kezébe?*
2. *Lehet-e a kártyás asszony jó feleség és jó anya?*
3. *Helyén való-e hogy a zsurokon kártyázzanak?* És végül:
4. *Miképp viselkedjék a férj, akinek kártyás felesége van?*

Ezeket a kérdéseket A Hét a következőképpen vezeti be:

Akik Önök közül a legutóbbi futtatásokat végignézték, a totalizátor vasrácsai között bizonyára nem egyszer találkoztak egy-egy virágos, asszonyi csipkekalappal, mely színesen, ingerlően vált ki a kemény, prózái férfi-kalapok közül. A csipkekalap rózsái és buzavirágai alól szikrázó pillantások röpültek ama komoly, angolos flegmájú ur felé, aki a löversenyter igérvényeit osztogatni szokta. Szikrázó és ideges pillantások, — mert a sportot űző asszony még annyira sem tudja megőrizni a hidegvérét, mint a teremtés éke és koronája: a férfiú. Mikor Generális verten hanyatlik vissza a háttérbe és Szolgabíró — ahogy kollégáim, a sporttudósítók mondani szokták — csak patáit mutogatja ellenfeleinek: a tribünökön, a fehér kerítés mellett, a gyöp tábori székein száz és száz selyemruhás teremtés szorítja a szeméhez a tábori látesövet. Ezek az asszonyok sem nem szépek, sem nem asszonyok többé; az indulat kiforgatja őket a formájukból és még Szirmai Imrének sem jutna eszébe, hogy bókokat mondjon nekik. Az asszony örök naivitása helyébe náluk a játékos férfi önzése, szenvedélye, pénzsóvár nyersége lépett és a szemükben nem az örök nő érzékies kaczer-sága lobog, hanem a börzeaner indulata.

Budapesten igazán gombamódra szaporodott meg néhány év óta az ugynevezett sportladyk száma. Hol vannak azok az idők, mikor a versenyterén csak mágnessasszonyokat lehetett látni, meg tarka, könnyűvéri

lepkéket, akik százával szállták meg a totalizátor környékét? A polgári asszony még a pusztá gondolatától is megijedt volna annak, hogy a turfon látják. A régi sporttudósító szakszerű jelentéseket írt, a mai már színes tárczában számol be a versenytér közönségéről. Az ügyvédnek, a füszeresnek, a mosónék, a vállalkozónak, a dzsenti asszonyok és a mózes hitvallású asszonyok hasonlíthatatlanul jobban vannak informálva arról, hogy Tip-Top flyer-e vagy steher-e, mint arról, hogy szabad-e gáliczkövet tenni a savanyu ugorkába. A budapesti családi tűzhelyek melegében immár többet beszélnek a derby-crackek kilátásáról, mint a klasszikus költők verseiről. És az ötösök közt, amelyeket a boldog nyerők hazavisznek, manapság már nem ritka az olyan bankó, amelynek konyhaszaga van. Mert a konyhapénz is csinos üszteget reprezentál a budapesti totalizátor forgalmában.

Hogy a lóversenyjáték mégsem fajulhat általános betegséggé, erről, istennek hála, gondoskodik a lovaregylet igazgatósága, amely csak háromszor évenként huzatja föl a nemzeti lobogót a esömöri-uti nagy tribün tetejére. De a budapesti asszonyokat mégsem kell már féltetni attól, hogy a játék szenvedélyéről lemondanak. A jó isten, aki a mezők lilomait ruhazza, magas kegyelmét a Piatnik czégtől sem vonja meg, s a Kuoni pásztor télen is csak olyan jó kondiczióban van, mint a nyári fürdőzés napjaiban.

A kártyás asszony ma már alig specialitás többé; száz társaságbeli asszony közül ötven épp olyan ügyesen kezeli a kártyát, mint a férje, vagy az udvarlója. Bizonyos, hogy régen is akadtak olyan idők, amikor az asszonyok kártyáztak. Télen, zord hófúvások közepette, nem egy családi lámpa alatt üttették vígan a huszonegy-et és a jó kedvnek soba ki nem fogyó, kedves forrása volt az asszonyok öröklött hibája: a családi szenvedély. Melyik asszony nem esalt? Játék után több kártyát kellett fölszedni az asztal alól, mint a mennyi az asztalon maradt és a kinek a testi motozás édes kiváltóságát megengedték volna, bizony többnyire az asszonyi ruhák zsebjében akadt volna az elvesztett makk-alsóra. És engem, melankolikus vén legényt, főképp az a lesújtó tapasztalás ejt kétségbe, hogy az asszonyok, legalább a kártyában, nem esálnak többé. Nem tréfa ez, aminek az első pillanatban látszik, hanem komoly és elszomorító szimptoma. Mert az asszonyok már nem mulatságos időtöltéskép játszanak, hanem a nyeresé esunya szenvedélye hajtja őket a kártya-asztalhoz. És az angénozó, pocskerézó asszonyt (aki sokszor szintén elvesztette a konyhapénzét) már gyakran váltja föl egy igazán századvégi teremtes: a kalabriásozó és tartlító asszony. Fájdalom, nem túlzás, hogy sok asszony már csak szánalmas mosolylya, kibiezel a férjének vagy az udvarlójának, mert a tartlító jobban játszsza, mint a férfiak.

De a tartlító asszony még nem mindennapi jelenség és a tere ász béla meg a kontra ezidőszerint még csak szívesen látott vendégekként köszöntenek be az előkelő asszonyok zsúrjára. Lehet, hogy sohasem lesznek oly nepszerűekké, mint a pocker, a ferbli, vagy az angén, mert a kártyás asszonyt nem annyira a játék izgatja, mint a nyeresé lehetősége és hance-ai. És a két nek közt való viszonyba mindenesetre pikáns változatosságot fog hozni, hogy az asszony — még pedig a becsületes asszony — ügyesen kifosztja az udvarlóját és oly nyugodt lélekkel nyeri el az összes készpénzét, mintha csak maga is tagja volna valamelyik előkelőbb kaszinónak. A zsurokon ma már

épp oly kevésbé játszanak mulatságból, mint a társaskörök zöld asztalai mellett. A játék ma már komoly munka és nem időtöltő szórakozás. És az a fiatal ember, aki az egy hónapi keresetét verejtékes arccal veszti el a rondes zsúrja theás csészéi között, fájdalom, már nagyon is közismert alak a budapesti társaságban.

A kávéházak játékszobáiban még ez ideig nem igen látni kártyás asszonyt, de a jelekből körülbelül sejteni lehet, hogy a nyilvánosan játszó asszonyok kora is mihamarabb megérkezik. A fürdőhelyek játszó asztalai mellett a szép asszonyok vígan ütik már a huszonegyet, s ma a fürdői kávéháztól már csak egy lépésnyire van a budapesti kávéház: ehhez nem is kell bővebb bizonyítás. A hadaró és veszekedő férfijátékos szomszédjában kedélyesen issza majd a feketét a tartlító vagy pikettirozó asszony- és ha a jó isten úgy akarja, ahogy ő, nemsokára a szende és ártatlan nők épp oly gyakran fogják megpumpolni a szigorú jópinczért, mint a kevésbé szende és ártatlan férfiak.

Bizonyára szép idők lesznek és nincs sok igaza annak a morózus embernek, aki ebben a poézis veszedelmét látja. Az a kor, mely a nőket doktori diplomával látja el, természetesen és érthetőnek találhatja, hogy a dolgozó nőnek a dolgozó férfi könnyelműbb szórakozásaiban is része lehet. — Miért ne játszhatna kalabriászt az az asszony, aki kenőcsöt ír a rheuma ellen vagy másodfoku egyenletekre oktatja a serdületlen ifjúságot? Az agyvelő, mely az anatómia rejtelmét befogadhatja, a kártyázás rejtelmét iránt is volt bizonyára olyan fogékony, mint az állítólag súlyosabb férfivelő.

De eszünk ágában sincs, hogy védelmünkbe fogadjuk a játékos asszonyt, amint-hogy azokhoz sem esatlakoznánk feltétlenül, akik egyszerűen anathémát mondanak a kártyás zsurokra és a kártyázó feleségekre. — Hovatovább mindinkább urra lesz az a meggyőződés, hogy az asszonynak a férfi minden szórakozásához joga van — minden isten teremése ott keresi a boldogságát, a hol tudja — miért ne legyen hát ahhoz is joga, hogy a kártyázás mulatságával frissítse fel az elernyedte idegeit? A puritánok — a morál utolsó bölényei — sirva emlegetik a régi időket, mikor az asszony csak feleség és anya volt, mikor az élet durvább szenvedélyei nyomtalanul suhantak el a feleség kicsiny cipője alatt, de ki tudja, vajjon mégis nem-e azoknak van igazuk, akik az agyvelő kártyázó sejtjeinek kifejlődésében látják az asszonyi haladás szimbolusát.

A Hét egyelőre nem szól ebbe a vitába, de azzal a kéréssel fordul olvasóihoz: mondják el őszintén nézetüket a fenti kérdésekben. Az elmés és találó válaszok bizonyára nagyon sok olvasót érdekelnek és a Hét kötelességének fogja tartani, hogy a beérkezett véleményeket reprodukálja.

A válaszokat, melyek, november hó 15-éig beérkeznek hozzánk, A Hét-ben lehetőleg közölni fogjuk.

Budapest, 1896. okt. 16-án.

A HÉT szerkesztősége.

Érdek házasság.

Irta: Piktör.

A hold mosolygó arca feltűnt a park lombjai mögött. Sugaraival behinté a fáknak koronáját s ezüst fátyolt szőtt az egész táj felett. S ha valami szellő átsurrant a fák lombjain, valami kimondhatatlan kéjes sóhajást hallatott, mely úgy hangzott, mintha a tulvilágról jönne. Pedig nem volt ez tulvilági hang, hanem két szerelmes szívnek

suttogása, melyet szárnyára vett az álmos esti szellő.

Irén és Emil átkarolva egymást szótlánul haladnak a park keskeny útján. A fáknak növekvő árnyai s lomha suttogásai me-rengőleg hatnak rájuk, szemökben valami sajátságos tűz ég, mely sejteni enged, hogy a lélek bangosan beszél, hogy az érzelmek dúló harcát vívják egymással.

Irén halvány arcára oda süt a hold mélabus fénye, melyen felragyog a kéjes érzés mámorja. Szíve hevesebben kezd dobogni s kimondhatatlan vágyat érez átkarolni azt a szép ifjút s bele nézni okos szemébe.

A park egyik keskeny kanyarulatánál, mindketten feltekintettek s hosszan egymás szemébe néztek, ekkor valami kéjes forróság öntötte el egész lényüket. A ifju hirtelen átkarolta a leány karcsu derekát s hevesen magához szorította és hosszan csókolta...

A leány csak annyit tudott mondani:

— Nem tudnál jobban magadhoz szorítani? Ah! Istenem. Ajkai lihegttek, szeretni akart örülni, kimondhatatlanul.

Kéjes kimerültség vett rajta erőt s leomlott a park puha pázsitjára.

A hold eltűnt a felhők mögött, nehogy tanuja legyen annak, ami itt történni fog...

A szerelmi mámorból magához térve, önkéntelenül ezen szó jött ajkukra „Boldogok vagyunk” s ekkor egymás szemébe néztek hosszan, melynek kifejezése most oly zavart és csupán kéjt kifejező volt. Az ifju törte meg végre a kínos csendet, így szólt: — Oh aranyos Irénem nem irigylem a gazdagoknak sorsát! én ezerszerre boldogabbnak érzem magam, ha téged ölelhetek s ha ajkadnak mézét szivhatom...

— Ugy... Ugy... hajtsd vállamra aranyos szép szőke fejed, mindennél többet ér ez nekem, ha reám hullanak arany hajfürtjeid.

— Ugy-e szeretsz?

— Szeretlek — mondta a leány, szenvedélytől kipirult arccal.

— Szeretlek, mint senkit e nagy világon! Nélküled nem élhetek! te vagy életem boldogsága! Ne törődj vele, mit mond a világ, éljünk mi egymásnak és szerelmünknek.

Messze keleten, halvány violasárgába olvadt az ég átláthatatlan homálya s a fák lombjai között itt-ott már megszólalt a fülemle dala.

Az ifju és a leány még egyszer szenvedélyesen átölelték egymást s érzékenyen elbucszáltak.

A leány mint a macska lopódzott fel a kastélyba. Boudoirjában leült egy szintjátészó bársonypamlagra, szemét lehunyta s hófehér keble pihegett. Teste mozdulatlan volt de annál inkább ütték egymást lelkének gondolatai, melyek messze-messze elkalandoztak esillogó álmoképén a jövőnek...

Ünnepelt szépségnek látta magát, drága ékszeres ékesítették, s az egész város fiatal-sága lábainál hevert, várva parancsát. Hódított mindenütt, ahol megjelent.

Irén magához térve merengéséből, nagyot sóhajtott; megsimította szép szőke haját, melyen arany fényben tört meg a hajnal első sugara:

Felemelkedett bársony pamlagjáról, szép szőke fejét kezeibe mélyesztve eldönté jövőjének boldogságát...

— Sándor-e vagy Emil? kérdezte önmagától.

— Persze, hogy Sándor. Álmaim csak akkor fognak teljesülni, ha neje leszek. Tün-

dőkölhetek majd a bálakon, színházban, hangversenyeken.

— De Emil szegény hozzám, mellette ezeket mind nélkülözni kellene.

Nekem olyan férfi kell, aki örül, ha tündöklöm és nem duzzog, ha hazi barátot tartok.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

A termelvény megosztás és a nyerevényben való részesülés a mezőgazdaság terén.

Gillman és Katscher Lipót után.
Hajdu József.

II. A nyerevényben való részesülés.

(Folytatás.)

Az osztalékok az érdekelt feleknek javára iratnak és 4 százalékkal tőkésítettnek. A kamatok kiosztása minden évben karácsony alkalmával eszközöltetik, a tőke pedig akkor, mielőtt az illető a 60 életévet elérte; ha valaki előbb hal meg, úgy az örökösököt illeti a követelés. — A következő áttakintás mutatja a nyerevényre jogosult minden egyes félnek az őt megillető részeknek mikénti váltakozását az aratási eredmények és az árak állása szerint:

Idő	Márka	Pf.	Idő	Márka	Pf.
1847/48	31	80	1865/66	5	70
1848/49	29	16	1866/67	30	—
1849/50	56	62	1867/68	84	86
1850/51	63	84	1868/69	79	68
1851/52	42	48	1869/70	74	98
1852/53	34	32	1870/71	81	42
1853/54	70	74	1871/72	89	58
1854/55	137	22	1872/73	80	58
1855/56	82	92	1873/74	39	54
1856/57	103	08	1874/75	89	64
1857/58	86	16	1875/76	16	08
1858/59	86	64	1876/77	—	—
1859/60	87	48	1877/78	19	50
1860/61	92	88	1878/79	13	—
1861/62	33	48	1879/80	50	—
1862/63	155	56	1880/81	88	—
1863/64	155	52	1881/82	78	—
1864/65	37	08	—	—	—

1876/77-ben nemcsak hogy felesleg nem volt elérhető, de még az előírt 18.000 márkából is 8780 márká hiányzott. Ezen hiányt a legközelebbi 2 év alatt egyenlített ki — ez okozta az őket illető részeknek csekélyebb voltát. Thünnen urnak törekvése oda irányult, hogy az emberei az aggodja ellen némileg biztosítva legyenek, és azért nem annyira azt akarta elérni, hogy alkalmazottjai szorgalom és óber körültekintést illetőleg valami rendkívülit fejtsenek ki, mint sokkal inkább azt, hogy magának egy hü, hozzá ragaszkodó és a jószág felvirágzása iránt érdeklő bíró személyzetet neveljen. A mint e rendszer körülbelül 30 éve, hogy Tellowon alkalmazásban volt, a birtokos ezeket irá Böhmert Victornak, a nyerevényben való részesülést tárgyaló legkiválóbb mű jeles szerzőjének: „A bevezetés üdvösnek mutatkozott és meghozta a gyümölcsöt, amelyet nagy atyám e rendszer alapján elérni remélt; legalább ez áll embereink tulajdoni részénél — kivétel itt is ép oly kevésbé hiányzik, mint különben bárhol. A nyerevényrész a személyzetet a birtokhoz köti, mert ha azt elhagyja, úgy csak a kamatot kapja meg, de a tőkét nem. Ez a munkásnak gondtalan aggodort biztosít, csökkenti az uradalom területén a pauperizmus érdek-

közösségetteremtő földbirtokos és alattvalói közt és kölcsönösen jobb viszonyt teremt. Kezdetben az érdekelt felek részüket nem kapták ki készpénzben, azonban mindenha, a midőn a követelés megszorodott, elismerték a rendszer kitünőségét, annyival inkább, mert némelyeknél az összegyűjtött tőkének kamata az évi nyerevényrészt tulszárnyalta.”

(Folyt. köv.)

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése. 1896. október hó 21-én.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	121.55	121.75
„ vasuti beruházási kőt. 4%.	122.—	123.—
„ koronajárdék 4%.	99.10	99.60
„ regále vált. kőt. 4%.	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	121.75	122.25
Egységes államkötvény 4%.	101.10	101.60
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.—	139.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	406.25	406.50
Osztrák hitelbank részvény	366.40	366.60
Magyaripar-és keresk. bank. r.	104.50	105.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.	121.—	122.—
„ 3-os	104.—	105.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.40
Osztrák	—	18.—
Olasz	—	11.60
Bazilika sorsjegy	—	6.60
Jó-sziv	—	3.40

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	5.62	5.68
20 markás arany	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	9.50	9.53
1 Sovereigns	—	11.98	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, október 20.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet kedvező volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 70.000 mm. 10—15 krral magasabb áron.

Egyéb gabonaneműekben rozs 25—30 krral, tengeri 20 krral emelkedett, minden más változatlan maradt kevés forgalom mellett.

Eladott:

Buza. Tiszav.: 200 mm. 81. kg. 8.30 frt. 1000 mm. 80.5 kg. 8.32 $\frac{1}{2}$ frt. 100 mm. 80.5 kg. 8.32 $\frac{1}{2}$ frt. 100 mm. 80. kg. 8.05 frt. 100 mm. 80. kg. 7.90 frt. 400 mm. 79. kg. 7.95 frt. 200 mm 78.5 kg. 7.95 frt.

Zab: 5.50—6.70.

Rosz: 6.75—7.—.

Natáridő-üzlet.

Az irányzat jó forgalom mellett szilárd volt s az árak eleinte emelkedtek, utóbb azonban engedtek és zárlatok ismét emelkedtek.

Hivatalos felmondások 12000 mm. buza és 2000 mm., zab és 100 mm. szilva október 25-iki átvételre.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

	frt
Buza szept.-októberre	1896 7.90—08.
„ máj.-júniusra	1896 8.10—8.21
Rosz tavaszra	1896 7.18.—7.25
„ szept.-okt.-ra	1896 7.—7.05
Tengeri máj.-jun.-ra	1897 4.42—4.3 —
„ szept.-re	1896 —.—
Zab máj.-jun.	1896 6.06—6.08.
„ szept.-okt.	1896 5.69—5.70
Repcze aug.—szept.	1896 —.—

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Kozov Akos.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Bernát Jenő engem legszentebb érzelmeimben több ember előtt súlyosan megsértett, miért tőle lovagias elégtételt kérni magamat elhatároztam. Ő egy órával később egész váratlanul hozzám fordult és a súlyos sértést egyszerű kézszeritással akarta jóvátenni. — En kezét ily hirtelen el nem fogadhattam, — mivel a bocsánatkérést több ember jelenlétében elkövetett sértésért csak a lovagiasság formái közt véltem és vélem elfogadhatónak. Bernát erre minden emberi érzésből kivetkőzött ruódon engem újabb szóbeli sértéssel illetett, én méltó felháborodásomban őt arczul ütöttem, ő pedig nagy erős ember létere elejtett pálczámmal engem megütött. Ez a tény.

En ő tőle elégtételt kértem, illetve azt neki felajánlottam — nagyon természetesen azért, mert a sértés kölcsönös volt. Ő az elégtételt hallani sem akart. Ez csak ő rá nézve baj. En az elégtételt, őt arczul ütve, magamnak már megszerkeztem, az ő rám mért ütése sértés lenni a történetek után megszűnt.

Bernát Jenő a „Debreczen“ 246 ik számában nyilatkozik. Ezzel szemben elmondtam a száraz tényállást és nyugodtan bocsátom azt a lovagias közönség ítélete alá. En Bernát Jenővel több szóba nem állok.

Ujlaki Hugó.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napsámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órasámra.		
Fél órára	—40	—30
3/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóiu belül.	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknel (valláskülönbőség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1.40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	80
A színházba menet	—6	—4
A színházból jövet	—80	—60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—50	—30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	—50	—60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab mátha után külön 10 kr. díj jár.	—	—
A kocsisgyár, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	—60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—50	—30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	—70
Minden következő órára	—60	—40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	90
Minden következő órára	—40	—30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	—60
Minden további órára	—40	—30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számoltatnak.

*) E rovatban közlöttékert nem vállal felelősséget a Szerk.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 26. Bérlet 18. sz.

Szerdán, 1896. október 21-én,
először:

A paradicsom.

Eredeti operette 1 felv., szövegét írta: Gárdonyi Géza, zenéjét szerzette: Barna Izsó.

Ezt megelőzi:

A becsületszó.

A Teleky-díjból 40 arannyal jutalmazott viganjáték 2 felvonásban. Irta: Szigeti József.

Magyar királyi államvasutak.

Üzletvezetőség Debreczen.

A f. é. október hó 1-től életbe lépett menetrend szerint a Budapest k. p. u. m.-szigeti vonalon, Budapestről este 7 óra 5 perczkor induló és M.-Szigetre dél-lőtt 9 óra 52 perczkor érkező 1706, továbbá a M.-Szigetről délután 3 óra 56 perczkor induló s Budapestre reggel 5 óra 45 perczkor érkező 1707. sz. személyvonattal háló kocsik közlekedik.

A háló kocsik csak I. vagy II. oszt. menetjegyekkel bíró utasok által — megfelelő pótjegy váltása mellett — használhatók.

A pótjegyek árai:

	I. oszt.	II. oszt.
	frt.	frt.
Budapest k. p. u. Máramaros-Sziget v. viszont	5.—	3.75
Budapest k. p. u. Királyháza	4.—	3.—
Máramaros-Sziget—Szonok	4.—	3.—

Első osztályú menetjegyekkel bíró utasoknak meg van engedve, hogy egy vasuti menetjeggyel, de két pótjegy váltása mellett egy ugynevezett fél-fülkét egyedül használhassanak.

Debreczen, 1896. október hó 16.

Átadó üzletek.

Vidéki város élénk helyén piacz téren egy férfi és női divatáru, kalap, cipő, rövidáru üzlet nagy vevőkörrel konkurrenzia nélkül 15 év óta áll fenn, családi körülmények miatt előnyös feltételek mellett eladó.

Ugy nőtt egy vendéglői és kávéházi helyiség legújabb modern berendezéssel vagy anélkül kiadandó.

Czím a kiadóhivatalban. 933—2—1

Arany érem! **Arany érem!**

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számköhhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használhatók.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti melltea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknek. Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán Debreczenben Tóth Béla gyógyszerésztárában (Tisza-pa-ota. 926—20—2)

Az asszonyoknak nélkülözhetlen!

Doering-féle szappan.

Sajátnemű eljárás szerint előállítva a lehető legjobb anyagokból.

Előidézi: a gyengéd bőrt, szép arcot és tüde kinézést.

Megakadályozza: a durva, szakgatott bőrt, időelőtti ránczokat és öreges kinézést.

Doering-féle szappan daczára olcsó árának — 30 kr. darabonként — **a világ legjobb szappana!** Kapható a gyógyszer-tárakban, illatszer-üzletekben, drogueriákban és fűszerüzletekben. 865—7—5

Ujdonságok

az őszi és téli időnyre

Divatos női ruhaszövetekben,
Színes selymekben,

Legújabb diszekben, 869 0—55

mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai,

Debreczen, Rózsater.

227.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat

örleményeinek

ÁRJEJYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megálapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

100 kiló

- A. Asztali dara nagyszemű 15.—
- B. " " apró szemű 14.20
- 0. Királyliszt 14.20
- 1. Lángliszt kivonat 13.80
- 2. Elsőrendü zsemlyeliszt 13.40
- 3. Zsemlyeliszt 12.80
- 4. Elsőrendü kenyérliszt 12.40
- 5. Közép kenyérliszt 11.80
- 6. Kenyérliszt 11.40
- 7. Barna kenyérliszt 9.80
- 8. Takarmányliszt 6.80
- 11. Finom korpa **zsákkal** 3.60
- 12. " " **zsák nélkül** 3.40
- 12. Durva korpa **zsákkal** 3.40
- 12. " " **zsák nélkül** 3.20
- Csirke buza **zsák nélkül** 3.—

A zsákok súlytartalma teljsulyt tiszta súlynak véve.

- A. B. 0—6 számig 85 kiló
- 7. és 8. szám 70 "
- 11. 12. 50 "

Debreczen, 1896. okt. 21. 922—4—3

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI
nyomda- és kiadó részv.-társaság
Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomaa

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmű-könyvkötészet